

14. Bölüm

İç Hastalıkları Hemşireliğinde Teletıp Uygulamaları

Deniz Zeynep SÖNMEZ¹

GİRİŞ

Sağlık bakım ekibinin önemli bir üyesi olan hemşirelerin rol ve fonksiyonları, günümüzün değişen gereksinimlerinden etkilenmektedir. İçinde bulunduğumuz yüzyılda teknolojik ve sosyoekonomik gelişmelere paralel olarak yaşam süresi uzamış, hastalıkların tanı ve tedavilerinde daha çok başarı sağlanmıştır. Bu duruma uygun biçimde hemşirelik mesleği günümüzde önemli gelişmeler göstermektedir. Uzun yıllardan beri hemşirelik mesleği üyeleri çeşitli alanlarda uzmanlaşmaktadırlar. Bu uzmanlık alanlarından bir tanesi de iç hastalıkları hemşireliğidir. Hematoloji, kardiyoloji, nefroloji, onkoloji, nöroloji gibi iç hastalıkları kliniklerinde tedavi/bakım alan hastalar çoğunlukla yaşam kalitesi düşük, uzun süreli bakım gereksinimi olan ve bakımında güçlükler yaşanan kronik hastalar olması nedeniyle hemşirelik hizmetlerine olan ihtiyacı açısından oldukça önemlidir (1,2). Sözü edilen kronik hastalıklarda hastalığın iyi yönetilmesi için sadece klinik/poliklinik izlemlerinin yeterli olmadığı, bireylerin hastalığa uyumunun artırılması için, yaşam boyu takip ve tedavilerin sürdürülmesinin önemli olduğu bilinmektedir.

Kronik hastalıkların yönetiminde, bu hastalıkların doğası gereği hastaların uzun süreli izlem ve bakım ihtiyacı söz konusu olmaktadır. Hastaların yaşam tarzı değişikliklerini gerçekleştirebilmeleri ve sürdürebilmeleri önemlidir. Bu amaçla günümüzde teknolojik gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan teletıp uygulamalarında hemşirelik girişimleri de kendine yer bulmaktadır. Tele hemşirelik olarak da tanımlanabilecek bu girişimlerin, özellikle kronik hastalıkların yönetiminde önemli bir yere sahip olması ve rutin uygulamalar içerisinde yer alması gerekmektedir.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, denizzeynepsonmez@osmaniye.edu.tr

dışında takip ve tedavi izlemlerinin yapılması ile kronik hastalıkların semptomlarının yönetilmesi, komplikasyonlarının önlenmesi, hastalığın şiddetlenerek acil servise başvuruların azaltılması sağlanabilir. Bu durum hastaların iyilik halini arttırmanın yanı sıra; COVID-19 Pandemisinin sağlık kurumlarına getirmiş olduğu yükün de azaltılmasına yardımcı olur.

KAYNAKÇA

1. Çuvalcı B, Hindistan S. Dahiliye kliniklerinde çalışan hemşirelerin konumlandırma kullanım özellikleri. H.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2018; 5(2): 13-30.
2. Akdemir N, Birol L. İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. 2020. 5. Baskı. Akademisyen Kitabevi. p: 253-254.
3. Arpag N, Kanan N. Tele yoğun bakım hemşireliği. Hemşirelik Bilimi Dergisi. 2019; 2(1):32-36.
4. Pazar B, Taştan S, İyigün E. Tele sağlık sisteminde hemşirenin rolü. Bakırköy Tıp Dergisi. 2015; 11(1):1-4.
5. ICN (2020) <https://www.icn.ch/what-we-do/projects/ehealth-icnptm> Erişim tarihi: 15.11.2020.
6. Özgüç S, Tanrıverdi D. Tele-psikiyatri. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi. 2019; 10(4):302-308.
7. WHO (2020) https://www.who.int/health-topics/noncommunicable-diseases#tab=tab_1 Erişim Tarihi: 15.11.2020.
8. <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66300/covid-19-nedir-.html> Erişim Tarihi:15.11.2020.
9. WHO (2020) https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1 Erişim Tarihi: 15.11.2020.
10. Sofulu F, Uran BNÖ, Avdal EÜ ve ark. Covid-19 salgınında kronik hastalıklarda hemşirelik yönetimi. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2020; 5(2): 147-151.
11. Tekin HC. Kronik hastaların uzaktan izlemine yönelik teletıp platformu. Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Fen ve Mühendislik Dergisi (2020). 22(64): 37-46.
12. Şafak ED. Kronik hastalıkların yönetiminde geleceğin aile hekimi. Euras J. Fam. Med. 2020; 9(3): 117-122.
13. Paksoy VM. Sağlık ekonomisi perspektifinden teletıp uygulamaları. Sağlık Akademisyenleri Dergisi. 2017; 4(1): 9-16.
14. Alkan A, Mirici NA. COVID-19 Pandemisinde tele-medicine. <http://www.solum.org.tr/TusadData/Book/881/13102020161816-bolum21.pdf> Erişim Tarihi: 10.11.2020.
15. Akay B, Akyol AD. Kronik kalp yetersizliği olan hastalarda tele izlem yönteminin özbakım gücüne olan etkisinin incelenmesi. 2014; 5(8): 75-88. Doi: 10.5543/khd.2014.009.
16. Çelik S, Coşansu G, Erdoğan S ve ark. Using mobile phone text messages to improve insulin injection technique and glycaemic control in patients with diabetes mellitus:

- a multi-centre study in Turkey. *Journal of Clinical Nursing*. 2014; 24: 1525-2533. Doi: 10.1111/jocn.12731.
17. Kalender N, Özdemir L. Yaşlılara sağlık hizmetlerinin sunumunda tele-tıp kullanımı. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2014; 17(1): 50-58.
 18. Shahsavani A, Kiani F. Investigating the effect of telenursing on health promoting behaviours of haemodialysis patients in education Hospitals in Zahedan in 2017-2018.; *J. Evolution Med. Dent. Sci*. 2019; 8(44): 3326-3331. Doi: 10.14260/jemds/2019/722.
 19. Sezgin H, Çınar S. Tip 2 diyabetli hastaların cep telefonu ile takibi: randomize kontrollü çalışma. *MÜSBED*. 2013; 3(4): 173-183. Doi: 10.5455/musbed.20131203074020.
 20. Bertuzzi F, Stefani I, Rivolta B, et al. Teleconsultation in type 1 diabetes mellitus (TELEDIABE). *Acta Diabetologica*. 2018; 55: 185-192. doi.org/10.1007/s00592-017-1084-9.
 21. Mizukawa M, Moriyama M, Yamamoto H, et al. Nurse-Led Collaborative Management Using Telemonitoring Improves Quality of Life and Prevention of Rehospitalization in Patients with Heart Failure A Pilot Study. *Int. Heart J*. 2019; 60: 1293-1302. doi: 10.1536/ihj.19-313.
 22. Farahmand F, Khorasani P, Shahriari M. Effectiveness of a self-care education program on hypertension management in older adults discharged from cardiac-internal wards. *ARYA Atheroscler*. 2019; 15(2): 44-52. Doi: <http://dx.doi.org/10.22122/arya.v15i2.1787>.
 23. Pour ER, Aliyari S, Farsi Z, Ghelich Y. comparing the effects of interactive and non-interactive education using short message service on treatment adherence and blood pressure among patients with hypertension. *Nursing and Midwifery Studies Journals*. 2020; 9: 68-76. Doi: 10.4103/nms.nms_82_19.
 24. Mohsen MM, Riad NA, Badawy AE, et al. Tele-nursing versus routine outpatient teaching for improving arterial Blood Pressure and Body Mass Index for Hypertensive Patients. *American Journal of Nursing Research*. 2020; 8(1): 18-26. Doi:10.12691/ajnr-8-1-3.
 25. Keshavaraz N, Naderifar M, Firouzkohi M, et al. Effect of telenursing on the self-efficacy of patients with myocardial infarction: a quasi-experimental study. *Signa Vitae*. 2020; 16(2): 92-96. Doi:10.22514/sv.2020.16.0039.
 26. Fallahpour S, Nairi M, Fotokian Z, et al. The effects of telephone-based telenursing on perceived stressors among older adults receiving hemodialysis. *Nursing and Midwifery Studies*. 2020; 9: 201-207. Doi: 10.4103/nms.nms_111_19.
 27. Borzou SR, Babaei N, Gholyaf M, et al. The effect of telephone follow-up on quality of life in hemodialysis patients. *Nephro-Urol. Mon*. 2020; 12(2): 1-5. Doi: 10.5812/numonthly.104178.
 28. Safian A, Davodvand S, Masoudi R, et al. The effect of mobile -based self care program on balance of people with multiple sclerosis. *Rehabilitation Research in Nursing*. 2020; 7(1): 33-36. Doi: 10.29252/ijrn.7.1.33
 29. Mancini F, Halteren AD, Carta T, et al. Personelized care management for persons with Parkinson's disease: A telenursing solution. *Clinical Parkinsonism &Related Disorders*. 2020; 3:1-4. Doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.prdoa.2020.100070>.
 30. Minet LR, Hansen WL, Pedersen CD, et al. Eraly telemedicine training and counselling after hospitalization in patients with severe chronic obstructive pulmonary

- disease: a feasibility study. *BMC Medical Informatics and Decision Making*. 2015; 15(3): 2-11. Doi: 10.1186/s12911-014-0124-4
31. Ciu Y, Moriyama M, Chayama K, et al. Efficacy of a self-management program in patients with chronic viral hepatitis in China. *BMC Nursing*. 2019; 18(44): 1-12. Doi: <https://doi.org/10.1186/s12912-019-0366-7>.
32. Bernocchi P, Vanoglio F, Baratti D, et al. Home-based telesurveillance and rehabilitation after stroke: a real-life study. *Topics in Stroke Rehabilitation*. 2016; 23:2, 106-115. Doi: 10.1080/10749357.2015.1120453.